

1988 Malî Yılı Bütçe Kanunu

(*Resmî Gazete ile yayımı : 28.4.1988 Sayı : 19798 Mükerrer*)

Kanun No.
3425

Kabul Tarihi
20 . 4 . 1988

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Gider, Gelir ve Denge

Gider Bütçesi

MADDE 1. — Genel Bütçeye giren dairelerin harcamaları için (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (20 706 923 000 000) liralık ödenek verilmiştir

Gelir Bütçesi

MADDE 2. — Genel Bütçenin gelirleri bağli (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (18 254 481 000 000) lira olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3. — Ödenekler toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark net borçlanma hâsılatı ile karşılanacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM Bütçe Uygulama Esasları

Ödenek Dağıtım ve Kullanımı

MADDE 4. — a) Bütçe kanunlarına ekli (A) cetvellerindeki ödenekler, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek ilkeler ve serbest bırakma oranları dahilinde kullanılır.

Bu oranlar üzerinde harcama yapılamaz.

İdareler bütçelerinde yer alan ödenekleri belirlenecek ilkeler ve serbest bırakma oranları dahilinde Kalkınma Planı ve Yıllık Programda öngörülen hedefleri ve hizmet önceliklerini göz önünde bulundurarak, tasarruf anlayışı içinde, kullanmakla yükümlüdürler.

b) Bütçe kanunlarına bağli (A) işaretli cetvellerdeki ödeneklerin (Hazine yardımı almayan katma bütçeli idareler ödenekleri ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin «930-08-3-309-900 Yedek Ödenek» ve «940-03-3-424-900 Siyasi Partiler Kanunu uyarınca Devlet yardımı» tertiplerindeki ödenekler hariç) % 8'ine kadar olan kısmını, konsolide bütçe büyüklüğü ile sınırlı olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin 930-08-3-309-900 Yedek ödenek tertibine eklenmek üzere kesmeye Bakanlar Kurulu,

Bakanlar Kurulu Kararı ile kesilen miktarları Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibine eklemeye ve bu işlemler sonucu doğacak Hazine Yardımı fazlalarını iptale Maliye ve Gümrük Bakanı,

Yetkilidir.

Aktarma

MADDE 5. — Maliye ve Gümrük Bakanı;

a) Münhasıran (100 - Personel giderleri) harcama kalemindeki ödeneklerle ilgili olarak, aynı kuruluş bütçesi içinde programlar arası aktarma yapmaya,

b) Kuruluş bütçelerinin (100 - Personel giderleri) tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde kullanılması imkânı olmadığı tespit olunan miktarları, ilgili kuruluşla mutabakat sağlanmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinde yer alan (Personel Giderleri Ödeneği)'ne aktarmaya,

c) Hizmeti yaptıracak olan kuruluşun isteği üzerine bütçesinden, mali yıl içinde, hizmeti yürütecek olan daire veya idarenin bütçesine ödenek aktarmaya ve bu konuda gerekli işlemleri yapmaya,

d) 1988 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak yıllık programda yapılacak değişikliklere muvazi olarak, değişiklik konusu projelere ait ödenekleri ilgili kuruluşlar bütçeleri arasında aktarmaya,

Yetkilidir.

Mali yıl içinde diğer bir daireye ve idareye aktarılan ödeneklerle ilgili hizmetin yürütülmesiyle bütçesine aktarma yapılan daire veya idare görevlidir.

Genel bütçeli dairelerle, katma bütçeli idarelerin Türkiye Elektrik Kurumu ile Büyükşehir Belediyelerinin elektrik, su ve havagazı işletmelerine olan borçlarının ödenmesine ilişkin esas ve usulleri tespiti, gerektiğinde adı geçen idarelere yapılacak ödemeleri gerçekleştirmek maksadıyla, genel ve katma bütçeli kuruluşlar bütçelerinden bu kuruluşlarla varılacak mutabakat üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine bu maksatla kullanılmak üzere ödenek aktarmaya ve bu konuda gerekli bütçe işlemlerini yapmaya veya ilgili kuruluşun borç tertibine ya da bu amaçla yeniden açılacak tertibe aktarmada bulunmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Bölüm Düzeni ve Deyimler

MADDE 6. — Gider cetvellerinin bölümleri, program bütçe uygulamasında programlar şeklinde düzenlenir. Programlar altprogramlara, altprogramlar da hizmetlerin veya harcamaların niteliğine uygun ödenek türlerine göre faaliyet veya projelere ayrılır. Her faaliyet veya proje gerekli sayıda harcama kaleminden oluşur.

1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile diğer kanunlarda ve bu Kanunda yer alan;

- a) «Fasıl ve bölüm» deyimleri bütçe sınıflandırılmasındaki «Program»,
- b) «Kesim» deyimini, «Altprogram»,
- c) «Madde» deyimini, harcama kalemlerini de kapsayacak şekilde «Faaliyet» veya «Proje»yi,

d) «Tertip» deyimini, hizmet veya harcamanın yapılacağı program, altprogram, ödenek türü, faaliyet-proje ve harcama kalemi bileşimini,

e) «Harcama kalemi» deyimini, (A) işaretli cetvelde yer alan ödeneklerin 100, 200.... 900 düzeyindeki ayırımını,

f) «Ayrıntıkodu» deyimi, harcama kaleminde yer alan ödenekler esas alınarak tahakkuk ettirilecek giderlerin (R) işaretli cetvelde belirtildiği üzere Devlet muhasebesi kayıtlarında gösterileceği altayırımı (bu ayırımı Kesinhesap Kanunu tasarılarında da yer verilir.),

g) Borç ödemeleri yönünden «İlgili hizmet tertibi» deyimi, (Personel giderlerine ait harcama kalemlerindeki ödenek bakiyeleri yalnızca personel giderleri borçlarına karşılık gösterilmek şartıyla) hizmet veya harcamanın ait olduğu program bazını, ifade eder.

Yeni Tertip, Harcama ve Gelir Kalemleri Açılması

MADDE 7. — Maliye ve Gümrük Bakanı;

a) İlgili mevzuatına göre, yıl içinde 1988 Yılı Programına alınan projeler için (2) ödenek türü altında, hizmetin gerektirdiği hallerde de (3) ödenek türü altında yeni tertipler; veya (A) işaretli cetvelin bütünü içinde yeni faaliyet ve harcama kalemleri açmaya,

b) Gerektiğinde (B) işaretli cetvelde yeni bölüm, kesim ve madde kalemleri açmaya,

Yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Politikaya İlişkin Hükümler

Bütçe Politikası ve Mali Kontrol

MADDE 8. — Maliye ve Gümrük Bakanı;

a) Harcamalarda tasarrufu sağlamak, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütmek amacıyla ödeneklerin dağıtım ve kullanımını, gelir ve giderlere ilişkin kanun, yönetmelik ve kararnamelemlerin uygulamalarını düzenlemek üzere, gerekli önlemleri almaya, standartları tespite ve sınırlamaları koymaya,

b) Giderlerinin yarısından fazlası Hazine yardımları ile karşılanan ve katma bütçeli idare durumunda bulunmayan özel kanunlarla kurulmuş kamu kuruluşlarının hizmet programlarını yıl içinde düzenlemeye ve bunlar için harcamalar ve istihdam esasları yönünden, gerekli standartları tespite ve sınırlamaları koymaya,

c) Fonlarla ilgili tahakkuklardan ödenmemiş olması nedeniyle emanete alınmış miktarları gelir kaydetmeye,

Yetkilidir.

Bu madde hükmü özel idareler, belediyeler, döner sermayeli kuruluşlar ve kamu iktisadi teşebbüsleri hakkında da uygulanır.

Resmî Taşıtlara Ait Hükümler

MADDE 9. — 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamına giren taşıtların edinilmesi, kullanılması ve elden çıkarılması hususlarında tasarruflu bir bütçe politikası uygulanmasına yardımcı olmak üzere;

a) Taşıt Kanunu kapsamına giren kuruluşlarla bunlara bağlı fonlar her ne suretle olursa olsun taşıt edinebilmek için mevzuatın gerektirdiği diğer işlemler yanında ayrıca, bağlı veya ilgili bulunan Bakanın teklifi ve Maliye ve Gümrük Bakanının uygun görüşü üzerine Başbakanlıktan önceden izin alacaklardır.

b) 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kuruluşlarla, bunlara bağlı fonlar; binek, station wagon, arazi binek, minibüs ve otobüs tipi taşıtlardan, yurt dışında olanlarla 237 sayılı Kanuna ekli (1) ve (2) sayılı cetvelerde sayılan zat ve makamlara tahsisli olanlar hariç olmak üzere, 31.12.1987 tarihinde model yılı itibariyle 15 yaşını doldurmuş olanların 31.8.1988 tarihinden itibaren tasfiye etmek zorundadırlar.

Bu taşıtlar 10.8.1988 tarihinden itibaren hiç bir şekilde kullanılamaz ve trafiğe çıkartılamaz, bakım ve onarım gideri yapılamaz.

Genel bütçeye dahil dairelere ait taşıtlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, diğer kuruluşlara ait taşıtlar ise kendileri tarafından tasfiye edilir.

c) Başbakanlık, taşıt edinilmesi, kullanılması ve elden çıkarılması konularında her türlü düzenlemeleri yapmaya, tedbirleri almaya ve ilgili kuruluşları bu amaçla görevlendirmeye yetkilidir.

Geçen Yıllar Borçları ve İlama Bağlı Borçlar

MADDE 10. — Mali yılın sonuna kadar ödemediği gibi emanet hesabına da alınmayan ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 93 üncü maddesine göre zamanaşımına uğramamış buhman geçen yıllar borçlarına ait ödemeler aşağıdaki ilkelere göre yapılır.

a) Yılları bütçelerinin (1) ödenek türü itibariyle, (100 4 Personel Giderleri) ne ait harcama kalemlerinden doğan borçlar, «Personel Giderleri Geçen Yıllar Borçları» faaliyetinden ödenir.

b) (a) fıkrasında yazılı olanlar dışındaki harcama kalemlerinden doğan borçlar, borcun doğduğu tertibin ödenek türü dikkate alınarak;

aa) Diğer cari giderlerden doğan borçlar, «Diğer Cari Giderler Geçen Yıllar Borçları»,

bb) Yatırım hizmetlerinden doğan borçlar, «Yatırım Giderleri Geçen Yıllar Borçları»,

cc) Transfer tertipleri ile ilgili olarak doğan borçlar, «Transfer Giderleri Geçen Yıllar Borçları»,

Faaliyetlerinden ödenir.

Bu faaliyetlerdeki ödeneklerin yetmemesi halinde (100 - Personel giderleri dışında kalan) aynı veya diğer hizmet tertiplerindeki ödeneklerden bu faaliyetlere aktarma yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

c) Hazine yardımı alan katma bütçeli idarelerde, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun değişik 59 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilama bağlı borçlar tertiplerinde yıl içinde gerçekleştirilecek ödenek artışları, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca Hazine Yardımı ile ilişkilendirilerek yapılır.

Katma Bütçeli İdarelere Hazine Yardımı

MADDE 11. — Katma bütçeli idarelerin bütçelerini denkleştirmek amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin Hazine yardımı tertiplerine ödenek ve karşılığı ilgili katma bütçenin (B) cetveline gelir yazılan miktarlardan, bu amaca göre fazla olduğu tespit edilen kısımlar, mali yıl sonunda Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile mutabakat kurularak ilgili idarelere ödenmeyerek Maliye ve Gümrük Bakanınca iptal edilir.

Ayrıca, Vakıflar Genel Müdürlüğü dışındaki katma bütçeli idarelerin mali yıl sonuna göre Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunacak bütçe fazlaları genel bütçeye gelir yazılır.

Yatırım Harcamaları

MADDE 12. — Yıllık programlara ek yatırım cetvellerinde yer alan proje dışında herhangi bir projeye yatırım harcaması yapılamaz. Ancak Silahlı Kuvvetler Bütçesinin programlarında (1) ödenek türü içinde yer alan savunma sektörü, altyapı, inşaa, iskân ve tesisleriyle, NATO enfastrüktürün gerektirdiği inşaa ve tesisler ve bunlara ilişkin kamulaştırmalar ile RE-MO programa içerisinde yer alan alım ve hizmetler, Devlet Planlama Teşkilatı vizesine bağı olmıyıp, yıllık programlara ek yatırım çizelgelerinde yer almaz.

Proje adı belirtilmeyerek ödeneklerin bir proje numarası altında toplu olarak verildiği hallerde, bu toplu ödeneklerin hangi projelerde kullanılacağına ilişkin olarak ilgili bakan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca onaylanmış programlarda gösterilen işler esas alınır. Kalkınmada öncelikli yörelere ilişkin programların onaylanma işlemleri mali yılın ilk ayı içerisinde sonuçlandırılır.

Yıllık Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerden ilgili bakanın onayı ile il özel idarelerince valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere, hizmetin ait olduğu il özel idaresine ödenir. Mahallî hizmet niteliğini taşıyan işler, bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde program ve proje safhasında da valilerin yetki ve sorumluluğuna devredilebilir.

Yıllık programa ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için «1988 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar» da yer alan usullere uyulur.

Gerektiğinde Kullanılabilecek Ödeneklere İlişkin Hükümler

MADDE 13. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinde yer alan ve gerektiğinde kullanılabilecek ödeneklere ilişkin hükümler aşağıda gösterilmiştir.

a) Personel giderleri ödeneği

Mali yılın ilk 6 aylık döneminde kullanılan ödeme emirlerine dayanılarak yapılan hesaplamalar sonucunda, bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde; ilgili mevzuatının gerektirdiği harcamalar için, 100 - Personel giderleri (Üniversite-

lerin gece öğretimine ilişkin fazla çalışma ücreti ile konferans ücreti hariç) ile yolluk karşılığı verilen tazminatlar, sürekli görev yollukları, yurt dışında görevli öğretmen aylıkları, muhtar ödenekleri ile ilgili tertiplere, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin (930-08-3-301-900) tertibindeki ödenekten aktarma yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Hizmetlerini transfer tertiplerinden aldıkları ödeneklerle yürüten kuruluşların yukarıda sayılan ödenek ihtiyaçları için, yalnız bu ihtiyaçlarında kullanılmak üzere bağlı oldukları bütçenin ilgili transfer tertibine aktarma yapılabilir.

b) *Yatırımların hızlandırma ödeneği :*

Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin (930-08-3-303-900) tertibindeki ödenekten; 1988 Mali Yılı Programının Uygulanması, İzlenmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Kararname hükümlerine uyularak, 1988 yılı yatırım programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve altsektörlerde yer alan ve programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere söz konusu projelere ilişkin mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Bütçesinin kamu iktisadî teşebbüsleri ile ilgili faaliyetlerine aktarma yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

c) *Sıkıyönetim ve Olağanüstü hal ödeneği :*

Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin (930-08-3-311-900) tertibindeki ödenekten, 13.5.1971 tarih ve 1402 sayılı Kanuna 15.5.1973 tarih ve 1728 sayılı Kanunla eklenen fıkra gereğince, her türlü sıkıyönetim giderleri ile 25.10.1983 tarih ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun öngördüğü giderleri karşılamak üzere Başbakanlık Bütçesinde açılacak tertibe aktarma yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

d) *Kur farklarını karşılama ödeneği :*

Yurt dışında kuruluşu olan Genel Bütçeye dahil dairelerin (3) ödenek türünde olup, 610, 620 ve 710 ayrıntı kodlarına gider kaydedilecekler hariç, (1) ve (3) ödenek türü altındaki tertiplerde yer alan ve yurt dışındaki kuruluşlar için döviz olarak kullanılması gereken ödenekleriyle, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin uluslararası kuruluşlara yapacakları ödemelere dönük ödeneklerin yabancı para karşılıklarını sabit tutmak ve 31 Aralık 1987'deki kurlar ile transfer anındaki kurlar arasındaki farkı karşılamak amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin (930-08-3-302-900) tertibindeki ödeneği ilgili kuruluşların hizmet programlarında mevcut ilgili tertiplere aktarmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

e) *Yedek ödenek :*

Maliye ve Gümrük Bakanı;

1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin (930-08-3-309-900) tertibindeki ödenekten bütçelerin Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek veya yeniden açılacak tertiplerine aktarma yapmaya,

2. Hizmetin gerektirdiği hallerde Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Bütçesinin 910, 920, 930 ve 950 kod numaralı programlarından, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi ile yedek ödenek tertibine aktarma yapmaya, Yetkilidir.

Eğitim ve Öğretim Ödenekleri

MADDE 14. — Genel Bütçe dışındaki kamu kuruluşlarının bütçelerine, genel bütçeye dahil dairelerce yönetilen her derecedeki yatılı okullarda veya yurt dışında kendi hesaplarına okutturacakları öğrenciler için konulmuş olan ödeneklerden gerekli miktarlarını, bu Kanuna bağlı (B) cetveline gelir ve bu öğrencilerin her çeşit giderlerini karşılamak üzere (A) cetvelinde ilgili kurumun bütçesinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ödenek kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Kamu Ortaklığı Fonundan Sağlanacak Kaynaklar

MADDE 15. — Yüksek Planlama Kurulunca, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, alt yapı tesislerinin finansmanı amacıyla ayrılan kaynakları, bir yandan bütçede açılacak özel tertibe gelir, diğer yandan ilgili kuruluş bütçelerinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye, bunlardan yılı içinde harcanmayan miktarı ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Devlet Planlama Teşkilatı, bu suretle temin edilen kaynakların 1988 Yılı Programı ile ilişkisini yılı içinde gerçekleştirmeye yetkilidir.

2983 sayılı Kanun gereğince çıkarılan ana para iadeli Gelir Ortaklığı Senetleri kamu kurumlarının yapacakları ihale ve sözleşmelerde ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin 3 numaralı bendine göre teminat olarak ve Hazinece satılacak millî emlak bedellerinin ödenmesinde nominal değerleri üzerinden kabul edilir.

RE-MO ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu ile İlgili Hükümler

MADDE 16. — Silahlı Kuvvetlerin yeniden teşkilatlanması, silah, araç ve gereçlerinin yenileştirilmesi amacıyla Millî Savunma ve İçişleri (Jandarmanın Genel Komutanlığı) Bakanlıklarına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkında 1904, 2020 ve 2300 sayılı Kanunlarla değişik 27.6.1972 tarih ve 1601 sayılı, 23.11.1972 tarih ve 1632 sayılı Kanunların 8.9.1983 tarih ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa aykırı olmayan hükümlerinin yürürlük süresi uzatılmış ve ilgili bütçelerde yeni tertip açmaya ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkili kılınmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetlerine Stratejik Hedef Planı uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için malî yıl içinde yapılacak harcamalar, 7.11.1985 tarih ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar dairesinde karşılanır.

Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinde mevcut ödeneklerden yukarıdaki fıkra gereğince tespit edilecek miktarlarını Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na ödemeye Millî Savunma Bakanı yetkilidir.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu'ndan birinci fıkra çerçevesinde Hazineye yatırılacak paraları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Görev ve Yetkileri Yeniden Düzenlenecek Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Bütçelerine İlişkin Aktarma İşlemleri

MADDE 17. — a) Maliye ve Gümrük Bakanı;

(1) Millî Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında cari mali yıl içinde yapılan hizmetlerin bedellerini karşılamak amacı ile varılacak uzlaşma üzerine, ilgili bütçelerin program, altprogram, faaliyet ve projeleri arasında karşılıklı olarak aktarma yapmaya,

(2) Yukarıda belirtilen bütçelerde yer alan Silahlı Kuvvetlerin tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir programa ait bir hizmetin diğer bir program tarafından yürütülmesi halinde ödeneği ilgili program, altprogram, faaliyet veya projeler arasında karşılıklı olarak aktarmaya,

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarının yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesinhesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe işlemlerini ve düzenlemeleri yapmaya,

Yetkilidir.

b) Emniyet Genel Müdürlüğü, yeniden teşkilatlanması ile ilgili kanunî düzenleme yapılıncaya kadar, yılı programına dahil yatırımların gerçekleştirilmesi ile ilgili işlemlerden gerekli gördüklerini Bayındırlık ve İskân Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla, bizzat yapmaya yetkilidir.

Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca Yabancı Ülkelere Yapılacak Hizmet Karşılıkları

MADDE 18. — Maliye ve Gümrük Bakanı;

a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yabancı ülkelere ve uluslararası kuruluşlara kiraya verilen veya bir hizmetin yerine getirilmesinde kullanılan kara, deniz ve hava taşıtlarından alınan kira veya ücret tutarlarını;

b) Türk Silahlı Kuvvetlerinin öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu subay, astsubay veya erlere yapılan masraflar karşılığında ilgili devletlerce ödenen miktarları;

c) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için verilecek paraları;

Aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan yukarıda yazılı kuruluş bütçelerinin sonunda açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydolun miktarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye,

Yetkilidir.

Bağış, Hibe ve Yardım Yolu ile Gelen Malzemeler

MADDE 19. — a) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan hibe olarak mali yıl içinde elde edilecek imkânların Türk Lirası karşılıklarını gereğine göre bütçeye gelir veya gelir, ödenek ve gider kaydetmeye Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

b) Dış kaynaklardan veya uluslararası antlaşmalar içerisinde bağış ve kredi yolu ile gelecek her çeşit malzemenin navlun ve dış alımla ilgili vergi ve resimlerinin ödenmesi amacı ile bunların karşılığını ilgili bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak harcama kalemlerine ödenek kaydetmeye ve gereken işlemleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

c) 1988 bütçe yılı içerisinde Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları için yabancı devletlerden askerî yardım yolu ile veya diğer yollardan fiilen sağlanacak malzeme ve eşya bedellerini, bağlı (B) cetvelinde bu adlarla açılacak tertiplere gelir ve karşılıklarını da bu bütçelerde açılacak özel tertiplere ödenek ve gider kaydetmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bağışlar ve Diğer Özel Ödeneklere İlişkin Hükümler

MADDE 20. — Bağışlara ilişkin özel ödeneklerle diğer özel ödeneklerden;

a) Tahsis amacı gerçekleştirilmiş ödenek artıkları ile tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanları,

b) (a) fıkrasında yazılı olanlar dışında kalıp da (1 000 000) lirayı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayanları,

İptal etmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

DPT Etüt ve Proje Ödenekleri

MADDE 21. — Devlet Planlama Teşkilatı Bütçesinin;

a) (111-01-2-001-300) tertibindeki ödenekten, bir kısmını Devlet Planlama Teşkilatınca gerekli görülen hallerde harcama ilkelerine uygun çalışmaların yaptırılması amacıyla, bütçelerin ilgili tertibine aktarmaya ve bununla ilgili diğer işleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir. Devlet Planlama Teşkilatı aynı amaçlarla il özel idarelerine, iktisadî devlet teşekküllerine ve diğer kamu teşebbüslerine yapacağı hizmetlerin bedellerini peşin ödeyebilir.

b) (111-01-3-141-900) tertibinde yer alan ödeneği, kalkınmada öncelikli yörelere ilişkin program ve projeleri desteklemek amacıyla, bütçelerin ilgili harcama kalemlerine aktarmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir. Aynı amaçlarla diğer kamu kuruluşlarına yapılacak ödemeler de bu tertipten karşılanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Bağlı Cetvellere İlişkin Hükümler

Bağlı Cetveller

MADDE 22. — a) 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun değişik 29 uncu maddesine göre,

- (1) 1 inci madde ile verilen ödeneğin dağılımı «A» işaretli,
- (2) Özel hükümlerine göre 1988 mali yılında tahsiline devam olunacak Devlet gelirleri «B» işaretli,
- (3) Devlet gelirlerinin dayandığı temel hükümler «C» işaretli,
- (4) Kanunlar ve kararnamelerle bağlanmış vatanî hizmet aylıkları «Ç» işaretli,
- (5) Gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetki veren kanunlar «G» işaretli,

(6) Harcamalara ilişkin formül «R» işaretli,

b) 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca her yıl Bütçe Kanunu ile tespiti gereken miktarlar «H» işaretli,

c) Muhtelif kanunlar ile kanun hükmünde kararnameler uyarınca yılları bütçe kanunlarında gösterilmesi gereken parasal sınırlar «İ» işaretli,

d) 11.8.1982 tarih ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanbğı Okul Pansiyonları Kanununun üçüncü maddesi gereğince Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanbğı tarafından idare edilecek okul pansiyonları ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanbğına bağli sağlık okulları öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri «M» işaretli,

e) 7.6.1939 tarih ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun,

(1) 36 ncı maddesine göre millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri «O» işaretli,

(2) 38 inci maddesine göre alınacak motorlu taşıtların alım değerleri «P» işaretli,

f) Maliye ve Gümrük Bakanbğınca yıl içinde değişiklik yapılabilmesi kaydıla Taşıtlar Kanunu uyarınca kurumların satın alacakları taşıtların en çok satın alma bedelleri «T» işaretli,

Cetvellerde gösterilmiştir.

(B) Cetveline İlişkin Diğer Hükümler

MADDE 23. — 5.4.1973 tarih ve 1702 sayılı Kanuna göre petrolden alınacak Devlet hakkı, bütçenin (B) cetvelindeki «Petrolden Devlet Hakkı» tertibine gelir kaydolunur.

Döner Sermaye Gelirlerine İlişkin Hükümler

MADDE 24. — Genel Bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idarelere bağli döner sermayeli işletmelerin (Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Üniversiteler, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanbğına bağli döner sermaye işletmeleri, Adalet Bakanbğı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bağli döner sermayeli işletmeler ve 16.5.1984 tarih ve 3007 sayılı Kanunun 2 nci maddesine

3425

20 . 4 . 1988

göre kurulmuş döner sermaye işletmeleri hariç) bir ay içinde gayri safi hâsılatından % 15'e kadar olan kısmını ve dönem sonu kârlarını genel bütçeye peşin gelir kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Uygulanacak oranlara, peşin gelirlerin toplanmasına, kaydına, raporlanmasına, yıl sonu kârlarına mahsubuna ve bildirim ve ödeme sürelerinin tespitine ilişkin hususlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Bu madde hükmünün yerine getirilmemesinden doğan Hazine kaybı, ilgili döner sermaye işletmelerinin ita amiri ve saymanından 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanuna göre yarı yarıya tahsil edilir.

Peşin gelir hükümlerinin uygulanmasında Maliye ve Gümrük Bakanlığınca verilmiş ek süreler için gecikme zammı uygulanmaz.

Fonlara İlişkin Gelir Kaydı

MADDE 25. — T.C. Merkez Bankasında NATO Hesabında toplanan paralardan Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca tespit edilecek miktarlarla, 16.9.1960 tarih ve 79 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin 1 inci fıkrası gereğince teşkil olunan «Akaryakıt İstikrar Fonu»nun üçer aylık dönemler itibariyle gelir fazlalarından yarısına kadar olan kısımları, yıl sonunda da net gelir fazlasının tamamı Gelir Bütçesinin ilgili tertiplerine gelir kaydedilir.

İKİNCİ KISIM

Kamu Personeline İlişkin Hükümler

Katsayılar ve Yurt Dışı Aylıkları

MADDE 26. — a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 154 üncü maddesi uyarınca gösterge rakamlarının aylık tutarlarına çevrilmesinde (84) katsayı uygulanır.

b) Kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının yurt dışı aylıkları, yeni kurlar ve yeni emsaller tespit edilinceye kadar, 12.3.1987 tarih ve 87/11595 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ek ve değişikliklerinde yer alan hükümlere göre ödenir.

Kadroların Kullanımı

MADDE 27. — a) Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlara, Kanunlarla kurulan fonlara, kefalet sandıklarına ve hizmetlerini genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden aldıkları ödeneklerle yürüten kuruluşlara tahsis edilmiş bulunan serbest kadrolardan 31.12.1987 tarihi itibariyle boş olanlar ile bu tarihten sonra herhangi bir nedenle boşalanların açıktan atama amacıyla kullanılması Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü üzerine Başbakanlığın iznine tabidir. Ancak, mecburi hizmetli personel, hâkimlik ve savcılık mesleklerinde bulunanlar ile bu meslekten sayılan görevlerde olanlar ve yükseköğretim kurumları öğretim elemanları için izin aranmaz.

b) Genel ve katma bütçeli dairelerle mahallî idareler ve kamu iktisadî teşebbüsleri, özel Kanuna veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlar veya bunlara bağlı işyerleri, sakat ve eski hükümlüler için;

(1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel ve özel şartları taşımak kaydıyla anılan Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolardan,

(2) Maliye ve Gümrük Bakanlığınca vize edilmiş işçi kadro ve pozisyonlarından, iş Kanununun 25 inci maddesinde belirlenen oranlarda kadro ve pozisyon ayırmaya ve yükümlü oldukları kadar atama yapmaya mecburdurlar.

c) 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Değişik 17 nci maddesine göre hükümlü çalıştırmakla yükümlü kuruluşlar, bu amaçla, mevcut işçi kadro ve pozisyonlarının % 3'ünden az ve % 5'inden fazla olmamak üzere, işçi kadro ve pozisyonu ayırmak zorundadırlar.

Geçici İşçi Kadroları

MADDE 28. — Genel Bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, Kanunla kurulan fonlar, hizmetlerini genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden aldıkları ödeneklerle yürüten kuruluşlar ile 8.6.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kuruluşların 1988 yılı içinde 30 iş gününden fazla süre ile çalıştırılmaları ve 29.12.1987 tarih ve 3405 sayılı Kanunun 15 ve 16 ncı maddeleri uyarınca Ocak 1988 ayında vize edilen geçici işçi pozisyonları 31.12.1988 tarihine kadar geçerli olup bunlar için yeniden vize yapılmaz.

1988 mali yılında, Kanunla, uluslararası antlaşmalarla veya 1988 Yılı Programı ile kurulması veya genişletilmesi öngörülen birimler için yapılacak yeni vizeler dışında, 1987 mali yılında vize edilmiş miktarları aşacak şekilde vize yapılamaz.

Vize edilmiş bulunan geçici işçi pozisyonları Maliye ve Gümrük Bakanlığının uygun görüşü ile başka unvanlı geçici işçi pozisyonları ile değiştirilebilir veya iptal edilebilir. Birimlerarası veya kuruluşlararası aktarmalarda da aynı usule uyulur.

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca vize edilen cetvellerin bir örneği, ilgisine göre, Sayıştay Başkanlığına veya Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluna gönderilir.

Bu vize işlemi yapılmaksızın geçici işçi çalıştırılmaz ve ödeme yapılamaz.

Sözleşmeli Personel

MADDE 29. — Genel Bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeli kuruluşlar, belediyeler ve il özel idareleri ile 8.6.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kuruluşlarda sözleşme ile çalıştırılacak personelin genel çalışma esaslarına ilişkin 6.6.1978 tarih ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ek ve değişikliklerinin uygulanmasına devam olunur. Anılan Kararname ile ek ve değişikliklerinde gerekli hallerde Bakanlar Kurulunca değişiklik yapılabilir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılacaklar hakkında birinci fıkrada sözü edilen Kararnamenin 14 üncü maddesine göre işlem yapılır.

Birinci fıkrada sayılan kuruluşların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu dışında diğer kanun hükümlerine göre çalıştırdıkları sözleşmeli personelin unvan, sayı ve ücretlerini belirten cetvelleri ve tip sözleşme örnekleri üzerinde, 29.12.1987 tarih ve 3405 sayılı Kanunun 15 ve 16 ncı maddelerine göre Maliye ve Gümrük Bakanlığınca Ocak 1988 ayında yapılan vizeler, 31.12.1988 tarihine kadar geçerli olup, bunlar için ayrıca vize yapılmaz

Bütçe yılı içinde ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak sonradan görevlendirilecek yeni sözleşmeli personel için de kuruluşlarca ayrıca düzenlenecek ek cetvellerin ve farklı hükümler kapsamı halinde tip sözleşme örneklerinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına vize ettirilmesi gereklidir. Yukarıdaki fıkralara göre vize işlemleri yapılmadan sözleşme yapılamaz ve herhangi bir ödemede bulunulamaz.

Bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen kararname hükümleri, Kanunla kurulan fonlar ve hizmetlerini genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden aldıkları ödeneklerle yürüten kuruluşlar hakkında da uygulanır.

Tayın Bedeli

MADDE 30. — a) Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında 22.6.1978 tarih ve 2155 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenecek aylık tayın bedeli, günlük er istihkakının bir aylık tutarı esas alınarak hesaplanır. Ancak, bu şekilde ödenecek tayın bedelinin aylık tutarı (500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarı geçemez.

b) Ordu hastabakıcı, hemşire ve ebelerinin erler gibi işe edilmelerine devam olunur. Bunlardan, kazandan işelerinin mümkün olmadığı, bağlı buldukları komutanlık veya kurum amirliğince yazılı belge ile tevsik edilene kadar bedelen işe edilmeler.

İkramiye, Ödül ve Muhtelif Ücret Ödemeleri

MADDE 31. — A) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile ek ve değişikliklerine göre verilen ve aynı Kanunla belirtilen oran ve tutarlar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiyenin ödenmesine devam olunur. Anılan Kanunun 26.7.1983 tarih ve 2867 sayılı Kanunla değişik 60 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında Bütçe Kanunu ile belirleneceği ifade edilen ikramiye katsayısı olarak 1988 yılında Devlet memurları aylıkları için tespit olunan katsayı uygulanır.

B) Kültür varlıklarımızın tespiti, kültürümüzün yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığında onayla oluşturulan yayın ve danışma kurallarının Bakanlık dışından katılacak üyelerine ödenecek huzur ücretleri ile ansiklopedilerin hazırlanması ile ilgili yazı kurulu üyeleri, düzeltici ve madde inceleyicilerine ödenecek ücretler Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlıklarınca hazırlanacak yönetmelikte belirlenir. Ancak, 5441 sayılı Devlet Tiyatrosu

Kuruluşu Hakkında Kanuna ek 14.7.1970 tarih ve 1310 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile Devlet tiyatrolarında oynanacak eserleri seçen edebî kuruluşa tiyatrodan memur olmayan üyelerine her toplantı için özel Kanunlarında değişiklik yapıncaya kadar (2 600) TL. toplantı ödeneği verilir.

C) 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 21 inci ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 16 ncı maddelerine göre muhtelif ücret ödemesi;

(1) İl Jandarma alay komutanlıkları ile komando ve motorlu jandarma birliklerinde ve bu birliklerin hizmetlerini denizde üstlenen Sahil Güvenlik Komutanlığı botlarında görevli subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlarına ayda (11 000) lira,

(2) Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilatının yukardaki birlikler dışındaki tüm karargâh, birlik ve kurumlarında görevli subay, astsubay ve uzman jandarma çavuşlarına ayda (8 700) lira,

Olarak ödenir. Bu ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Ancak, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensubu olup da anılan kuruluş ve kadroları dışındaki görevlere atanan personel, bu görevlerinin devamı süresince söz konusu ödemedен yararlanamazlar.

Fazla Çalışma Ücreti

MADDE 32. — A) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 178 inci maddesine ve «Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını Gösterir Yönetmelik» hükümlerine göre Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan fazla çalışma programlarına dayanılarak saat başına yapılacak ödeme (80) liradan az, (180) liradan çok olamaz.

T.B.M.M. ve Cumhurbaşkanlığı Dairesi personeline yapılacak fazla çalışma için ödenecek ücretler ilgili mevzuatında yer alan esaslara göre yapılır.

B) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 178 inci maddesinde gerekli değişiklik yapıncaya kadar:

(1) 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununda bu konuda düzenleme yapıncaya kadar geçerli olmak üzere;

(a) Emniyet hizmetleri sınıfından il ve bölge kuruluşlarında görevli personel ile Cumhurbaşkanlığı, T.B.M.M., Milli Saraylar ve Başbakanlık koruma müdürlerine, Emniyet Genel Müdürlüğü Koruma Şube Müdürlüğünün koruma hizmeti ile görevli personeline ayda (11 000) lira,

(b) Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Kuruluşu ile bu kuruluşu bağli öğretim, eğitim ve sağlık kurum veya birimlerinde görevli emniyet hizmetleri sınıfı personeline, merkez, il veya bölge kuruluşlarında görevli mülkî idare, genel idare, eğitim, sağlık ve teknik hizmetler sınıfı personeline ayda (8 700) lira,

(c) Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarında çalıştırılan çarşı ve mahalle bekçilerine ayda (3 600) lira,

Fazla çalışma ücreti verilir.

(2) Görevlerinin niteliği gereği günün 24 saatinde devamlılık gösteren zabıta ve itfaiye hizmetlerinde çalışan personele, Bakanlar Kurulu Kararı aranmaksızın belediye meclisinin kararı ile tespit edilen miktar, fazla çalışma ücreti olarak maktuken ödenir.

(3) Orman Genel Müdürlüğünde çalışan ve bu Genel Müdürlüğe ait katma ve döner sermaye bütçelerinden aylık alan memurlardan; görevlerinin niteliği gereği fazla çalışma günlerinin tespiti ve bir programa bağlanması imkânsız olan orman muhafaza memurlarına ayda (9 500) lira, taşra teşkilatında telsiz teknisyenliği, telsiz operatörlüğü, telsiz santralculuğu, dağ telsiz santralculuğu, telsiz ve telefon hat bakıcılığı görevini yürüten teknisyen, haberleşme memuru ve santral memurlarına (1 458 kişiyi geçmemek üzere) yalnız Haziran - Ekim ayları için ayda (5 500) lira, fazla çalışma ücreti ödenir.

(4) Başbakanlık Merkez Teşkilatı ile Maliye ve Gümrük Bakanlığının tatil günleri ve günlük kanunî çalışma saatlerini aşan çalışma özelliği dikkate alınarak, Başbakanlık için Başbakanın, Maliye ve Gümrük Bakanlığı için Maliye ve Gümrük Bakanının onayı ile tespit olunacak personele, 657 sayılı Kanunun değişik 178 inci maddesi hükümlerine bağlı kalmaksızın ayda 50 saati geçmemek üzere (A) fıkrasında belirtilen azamî miktarın iki katına kadar fazla çalışma ücreti ödenir.

(5) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sıtma Eradikasyonu Teşkilatında çalışan memurlardan, görevlerinin niteliği gereği fazla çalışma günlerinin tespiti ve bir programa bağlanması imkânsız bulunan sağlık savaş memurlarına ayda (4 750) lira, sıtma eradikasyonu hizmetlerinde görevlendirilen sağlık memurlarına (300 kişiyi aşmamak üzere) ayda (3 600) lira, fazla çalışma ücreti ödenir.

C) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinde gerekli değişiklik yapıncaya kadar, aynı Kanunun 164 üncü maddesine göre, olağan çalışma saatleri dışında yapılacak gümrük işlemleri ve yük alıp vermeleri için aynı madde uyarınca iş sahiplerinden tahsil edilen ve emanete alınan ücretlerden en az yarısı 164 üncü madde hükümlerine göre belirlenecek haksahiplerine ödenir. Bu ücretlerden kalan paraların söz konusu Bakanlık (bağlı kuruluşlar dahil) personeline ödenmesine veya aynı Kanunun 161 inci maddesinin 4 üncü bendinde belirtilen amaçlarla kullanımına yahut kısmen ya da tamamen hazineye irat kaydına ilişkin esasları tespitte Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

1615 sayılı Kanunun 164 üncü maddesi hükmünden yukarıdaki fıkrada belirtilen işlerde görevlendirilen diğer bakanlıklar personeli ile bu işlerde fiilen çalışan saymanlık memurları ve diğer memurlar da yararlandırılırlar.

D) (1) Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı her dereceli okullar ile kurumların atölye ve birimlerinde döner sermaye işleri üzerinde işin gereği olarak, olağan çalışma saatleri dışında fiilen çalışanlara (şoförlerle, yardımcı hizmetler sınıfı personeli hariç) öğretim günlerinde günde 3 saati, millî ve dinî bayram günleri hariçindeki tatillerde günde 8 saati geçmemek kaydı ile okul ve kurum döner sermaye hâ-

sılatından, beher her iş saati için en çok, ortaokul ve ortaöğrenim kurumlarında gece öğretimi için verilen ücretin % 25 fazlası kadar ücret ödenir.

(2) Mesleki ve teknik öğretim kurumlarında görevli atölye ve teknik ders öğretmenleri, ilgili mevzuata göre aylıkları karşılığında okutmakla yükümlü oldukları ders saatlerini doldurduktan sonra, okul idaresince gerekli görüldüğü takdirde hafiflik zorunlu ve isteğe bağli olarak okutabilecekleri ek ders saati sayısı kadar süre ile döner sermaye işleri üzerinde öğrencilerin çalışmalarını düzenlemek ve fiilen çalışmak üzere görevlendirilebilirler.

Bu çalışma için öğretmenlere 1 inci fıkrada belirlenen ücret kadar ücret, döner sermaye hâsulatından ödenir. Ancak, bu şekilde görevlendirilen öğretmenlere okullarında veya başka okullarda gece ve gündüz ek ders görevi verilemez.

(3) Döner sermaye işlerinde görevli şoförlerle yardımcı hizmetler sınıfı personeline 1 inci fıkrada belirlenen saatler kadar ve saat başına (300) lira üzerinden ödenecek ücret döner sermaye hâsulatından karşılanır.

E) Bu maddenin B/(1), (2), (3 sadece orman muhafaza memurları) sıralarına göre ödenecek fazla çalışma ücretleri;

(1) Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni, görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma, yaralanma ve sakatlanma durumlarında,

(2) Yurt içinde ve yurt dışında yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli bulunma durumlarında,

(3) Sürekli görevle atamalardaki mehil süreleri içerisinde,
Kesilmez.

F) Bu madde uyarınca aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara her ne suretle olursa olsun ayrıca saat esasına göre fazla çalışma ücreti ödenmez.

G) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü personeline 657 sayılı Kanunun değişik 178 inci maddesi hükümlerine bağli kalınmaksızın bu maddenin (A) bölümünde belirtilen azamî miktarın iki katına kadar fazla çalışma ücreti ödenir. Ancak bu miktar, Kurumun haber, program ve teknik hizmetlerinde çalışanlar için dört katı olarak uygulanır.

Ek Ders Ücretleri

MADDE 33. — A) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 214 üncü maddesine göre çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, aynı Kanunun değişik 176 ncı maddesi (Söz konusu Kanunun 89 uncu maddesinde öngörülen esasların ilgili kurumlar itibarıyla, Bakanlar Kurulunca tespit edilmiş olması şartıyla) uyarınca eği-

tim ve öğretim kurumlarıyla okul ve kurslarda ek ders okutan öğretmen ve diğer personele saat başına verilecek ek ders ücreti, aşağıdaki miktarlar üzerinden ödenir.

Ders Saat Ücreti

Gündüz Gece

(1) Anaokulları, anasınıfları, çocuk yuvaları, yetiştirme yurtları, ilkokullar, ilköğretim okulları, ortaokullar, ortaöğretim okulları (Lise ve dengi okullar), halk eğitimi ve çıraklık eğitim merkezleri, diğer yaygın eğitim okul ve kurumları, rehberlik ve araştırma merkezlerinde görevli yönetici, öğretmen, rehber öğretmen, uzman, uzman yardımcısı ve usta öğreticiler ile ücretle ders verenlere (Millî Güvenlik dersi verenler dahil)

650 800

(2) Yüksekokullar, kurumların elemanlarının yetiştirilmesiy-le ilgili mesleki okul, eğitim merkezi, kurs, sminer ve hizmetçi eğitim faaliyetlerinde ücretle ders vermekle görevlendirilen;

(a) Yükseköğretim Kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına;

(Personel Kanunlarına göre)

(b) Öğretmenlere ve diğer memurlara;

1 300 1 600

(3) Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı personelinden; inceleme, araştırma, planlama ve programlama, yönetim ve eğitim görevi yapanlara;

650 —

(4) Cezaevlerinde ek ders vermekle görevlendirilen öğretmen, eğitici, vaiz, müftü ve meslek öğretan sanat erbabına 2 nci fıkranın (b) bendinde belirlenen ücretler % 25 fazlası ile ödenir.

B) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 150 inci ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 4 üncü maddesi gereğince, fiilen ek ders görevi yapanlara ders saati başına ödenecek ek ders ücreti aşağıdaki esaslara göre tespit olunur;

(1) Harp Akademileri, Gülhane Askerî Tıp Akademisi, sınıf okulları, özel ihtisas okulları, Denizciilik Yüksekokulu, NBC, İstihbarat ve Dil Okulu, yabancı dil okulları ve benzerleri ile harp okullarında ders görevi verilenlerden; öğretim elemanlarına Üniversite Personel Kanunlarına göre, öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere öğretim görevlileri gibi ek ders ücreti ödenir.

(2) Ortaokul ve ortaöğrenim yapan askerî okullarda ve kurslarda ders görevi verilenlere, bu maddenin (A) bölümünün 1 inci sırasındaki miktar üzerinden ek ders ücreti verilir.

C) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun değişik 11 inci maddesine göre hesaplanacak ek ders ücretleri % 60 fazlası ile ödenir. Ayrıca 11 inci Maddenin son fıkrasında belirtilen öğretimdeki ek ders ücreti de % 100 zamlı olarak ödenir.

D) Polis Akademisinde ek ders vermekle görevlendirilen;

(1) Üniversite öğretim üye ve yardımcılara Üniversite Personel Kanunlarına göre,

(2) Üniversite dışından görevlendirilen öğretim elemanlarından, 1 inci derece kadrolu ek ders görevlilerine, profesörlere, 2 nci derece kadrolu ek ders görevlilerine, doçentlere, 3 üncü ve daha aşağı derece kadrolu kamu görevlileri veya diğer ek ders görevlilerine ise kadro derecelerine bakılmaksızın okutmanlara ödenmekte olan ek ders ücretleri ödenir.

Konferans Ücreti

MADDE 34. — Her bir konferans için (1 950) lirayı aşmamak üzere,

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesine göre ve yüksek öğretim kurumlarında yönetim kurullarınca belirlenen öğretim programı dışında,

b) 3.6.1971 tarihli ve 1467 sayılı Harp Akademileri Kanununun 11 inci maddesi uyarınca harp akademilerinde ve diğer yüksek dereceli askeri okullarda (Harp okulları, sınıf okulları, Denizcilik Yüksek Okulu, özel ihtisas okulları, İstihbarat ve Dil Okulu, NBC Okulu gibi)

c) Cezaevlerinde mahkûm ve tutuklulara ders müfredatı dışındaki konularda Bakanlık onayı ile,

Konferans verenlere kurumlarınca belirlenen tutarda konferans ücreti ödenir.

Hizmetiçi eğitim ve kurslarda konferans ücreti ödenmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Hazine ve Kamu Kuruluşlarına İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Hazine İşlemleri ve Devlet Borç Yönetimi

Hazine Bonoları ve Avans İşlemleri

MADDE 35. — Genel Bütçe ödemelerini zamanında yapabilmek ve tahsilatın göstereceği mevsimlik dalgalanmalardan bu ödemelerin olumsuz yönde etkilenmesini önlemek, uygulanmakta olan para politikasını yönlendirmek amaçları ile malî yıl içinde gerçek ve tüzelkişilere, genel bütçeden Hazine yardımı yapılan kamu kurum ve kuruluşlarına, Kanunla kurulmuş fonlara en çok bir yıl vadeli Hazine bonoları satmaya, gerektiğinde bu bonoları satın almaya, satılacak Hazine bonolarının çeşitlerini, miktarını, satış usul ve esasları ile şartlarını tespiti, 14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı Kanunun 50 inci maddesi esaslarına göre T. C. Merkez Bankasından kısa vadeli avans almaya Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Hazine bonolarının faiz ve bedelleri ile bunlarla ilgili ödemeler ve borçlanmaya ilişkin bütün işlemler her türlü vergi (Gelir ve Kurumlar Vergisi hariç) ve resimden müstesnadır.

Devlet Borçlarının Yönetimi

MADDE 36. — a) Devlet Borçlarının Yönetimi 16.4.1986 tarih ve 3274 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca yürütülür.

b) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan Mali yıl içinde (3 500 000 000 000) liralık bir yıl ve daha uzun vadeli iç borçlanma akdine, aynı yıl zarfında iç ve dış borç anapara geri ödemelerini bütçe ile ilgilendirmeksizin yapmaya, mali yıl içerisinde ödenecek dış ve iç borç anaparaları ile dış ve iç borçlanma tutarlarını bütçe dışında özel hesaplarda izletmeye yetkilidir. Borçlanılabilecek miktar gerektiğinde yarısına kadar artırılabilir.

c) Devlet iç ve dış borçları faizleri ve genel giderleri bu amaçla bütçeye konulacak ödeneklerle karşılanır.

d) Devlet borçlarının uygulama sonuçları Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça hazırlanarak ilgili yıl kesinhesap cetveli ile birlikte Hazine Genel Hesabına dahil edilmek üzere Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilir.

e) Devlet Borçlarının Yönetimi ve muhasebesi ile ilgili esas ve usuller Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından birlikte düzenlenir.

MADDE 37. — Bu Kanunun 36 ncı maddesi ile verilen yetki sınırları içinde çıkarılacak Devlet tahvillerinin çeşitleri ile bunların faiz oranı, ihraç fiyatı, ödeme süresi, basım ve satış yöntemleri ve diğer şartları Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca tespit olunur. Bu tahvillerin basım giderleri ve satışa katılacak bankalara ödenecek komisyon ve banka muameleleri vergileri ile satışa katılan bankaların satış işlemleri dolayısı ile yapacakları her türlü gider, vergi, resim ve harçların hazinece bankalara geri ödenmesinde ve tahvillerin basımında uygulanacak şekil ve esaslar Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında 1050 sayılı Muhasebeî Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaksızın akdedilecek malî servis anlaşması ile tespit edilir.

Cari yıl içinde çıkarılacak veya daha önceki yıllarda çıkarılmış tahviller, işlemiş faizleri ödenmek suretiyle, erken iffaya tabi tutulabilir.

Çıkarılacak tahvillerin faiz ve anapara ödemeleri ile yukarıda sözü geçen malî servis anlaşmasında yer alacak ödemeler ve bunların dışında kalan diğer konsolide Devlet Borçları ile ilgili gider ve işlemler her türlü vergi (Gelir ve Kurumlar Vergisi hariç) resim ve harçtan müstesnadır.

Bu fıkralardaki hükümler Hazine bonoları ile daha önceki yıllarda ihraç olunan Devlet tahvili ve Hazine bonoları ve diğer konsolide devlet borçlarıyla ilgili işlemlerde de geçerlidir.

1988 yılında çıkarılacak tahvil ve bonoların vergi istisnalarını kaldırmaya veya uygulanacak oranları, yürürlükteki oranlar içinde kalmak üzere, tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Devlet İç Borçlanma Tahvilleri ile Hazine bonoları kamu kurumlarının yapacakları ihale ve sözleşmelerde teminat olarak ve Hazinece satılacak millî emlak bedellerinin ödenmesinde nominal değerleri üzerinden kabul edilir. Tahvil ve bonolar nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde anaparaya tekabül eden satış değerleri esas alınır.

Dış Borçlanma

MADDE 38. — a) Yabancı ülkeler, bankalar ve kurumlarla veya uluslararası kurumlarla yapılmış ve yapılacak anlaşmalara göre proje kredisi olarak mali yıl içinde elde edilen imkânların;

(1) Türk Lirası karşılıkları; dış borç kayıtları yapılarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından,

(2) Malzeme ve hizmet bedelleri; taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ile birlikte ilgili kuruluşlar tarafından,

Maliye ve Gümrük Bakanlığına bildirilir.

Söz konusu miktarları gerektiğinde ilgili kuruluşlara ait bütçelerde açılacak özel tertiplere;

(1) Ödenek kaydederek,

(2) Mevcut ödeneklerden aktarma yaparak,

Bütçeleştirilmeye, bunlardan yılı içinde harcanmayan miktarları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Daha önceki yıllarda benzer şekilde sağlanan imkânların Türk Lirası karşılıkları ile malzeme ve hizmet bedelleri için de yukarıdaki esaslara göre işlem yapılır.

b) Dış borçlanma imkânları ile satın alınacak malzeme ve hizmetlere ait taahhüt evrakı veya sözleşme tasarıları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca vize edilmeden satın alma işlemi gerçekleştirilemez ve ilgili miktarların dış borç kayıtları yapılamaz. Maliye ve Gümrük Bakanlığı gerektiğinde dış borçlanma ile ilgili bütçeleştirme işlemleri yapılmadan önce (ilgili miktarların ödenek, gider ve dış borç kayıtları daha sonra yapılmak üzere) taahhüt evrakını ve sözleşme tasarılarını vize etmeye yetkilidir.

c) Dış devlet borçlarıyla ilgili kredi anlaşmalarının yürürlüğe girmesini sağlayacak kanunî düzenlemelerin tamamlanmasına kadar kredi anlaşmaları gereği peşin ödenmesi gereken komisyon, ücret, garanti ücreti ve benzeri giderleri «Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı»ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi mali yıla devretmeye, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

d) Konsolide dış devlet borçlarıyla ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen bütün ödeme ve işlemler her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

MADDE 39. — Yabancı ülkeler, uluslararası kurumlar veya yabancı banka ve kurumlardan borçlanma yoluyla sağlanan imkânları, ekonominin çeşitli sektörlerinde gelişmeyi artırmak amacıyla ve anlaşmalar hükümleri uyarınca kamu ve özel sektör

kurumlarına ikraz, devir veya kullandırmaya ve bu kredilerden yapılması gereken geri ödemeleri aynı kuruluşlar için hesaba, ikraz veya krediye dönüştürmeye Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Yukarıda belirtilen imkânların doğrudan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası-
ca sağlanması halinde, bu kredileri kısmen veya tamamen anlaşma hükümleri ile be-
raber devralmaya, devralınan kredileri kamu kurumlarına ikraz, devir veya kullandı-
rılmaya ve bu kredilerden yapılması gereken geri ödemeleri aynı kuruluşlar için hesa-
ben ikraz veya krediye dönüştürmeye Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı
olduğu Bakan yetkilidir.

Uluslararası kurumlarca, yabancı ülkelerin kredi kuruluşlarınca ve diğer her tür-
lü dış kaynaklarca kamu kurumlarına (Özel hukuk hükümlerine tabi olmakla beraber
sermayelerinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olanlar dahil) ve yatırım bankalarına
verilecek kredileri, anlaşmalarındaki şartlarıyla garanti etmeye ulusal banka ve kamu
kuruluşlarınca yabancı ülkelere açılacak kredilerin geri ödenmesini garanti etmeye,
yabancı ülkelerde doğrudan teminat mektubu vermeye, yetkili ulusal bankalar lehine
garanti vermeye, özel sektör kurumlarına verilecek kredilere Türk parası kıymetini
koruma mevzuatına göre transfer garantisi vermeye Hazine ve Dış Ticaret Müsteşar-
lığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Daha önceki yıllarda yapılan işlemler için de bu esaslar geçerlidir.

MADDE 40. — Yıllık programlarla belirlenen dış finansman ihtiyaçlarının kar-
şılanması amacıyla 31.5.1963 tarih ve 244 sayılı Kanunun kapsamı dışında kalan ku-
ruluşlarla kredi anlaşmaları yapmaya ve projelerin yapılabilirlik çalışmalarının dış
finansman ihtiyaçlarını karşılamak üzere Dünya Bankası ile üzerinde anlaşılacak
şartlarla (10 000 000) dolara kadar olan borçlanmaların yapılmasına Hazine ve Dış
Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Bu gibi anlaşmalar savunma borçlanmalarına ilişkin kredi anlaşmaları ve bütçe
kanunları hükümlerine dayanılarak yapılmış olup, Bakanlar Kurulunca uygun görü-
len diğer kredi anlaşmaları Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe girer. Bu kararna-
meler 31.5.1963 tarih ve 244 sayılı Kanun ve 23.5.1928 tarih ve 1322 sayılı Kanun
hükümlerine tabi değildir.

Daha önceki bütçe yıllarında aktedilmiş benzeri anlaşmalar hakkında da bu hü-
küm uygulanır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonuna Ödemeler

MADDE 41. — Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı bütçesinin Kaynak Kulla-
nımını Destekleme Fonuna ödemeler tertibinde yer alan ödeneği, amaçları dahilinde
kullanılmak üzere bu Fona aktarmaya Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı
olduğu Bakan yetkilidir.

Çeşitli Saymanlıklardaki Değerlerin Hazineye Geçişi

MADDE 42. — Maliye ve Gümrük Bakanı, bütün saymanlıkların çeşitli nedenlerle Hazine hesapları dışında kalan mal varlıkları ve emanetler de dahil olmak üzere her çeşit paralarını Hazine hesaplarına kaydettirmeye, bu hesaplara tasarruf etmeye ve bu amaçla gerekli önlemleri almaya yetkilidir.

1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun tanımladığı bir saymanın yönetim ve sorumluluğunda olmayan kamu fonları hakkında da bu hüküm uygulanır.

Geri Verilecek Paralar

MADDE 43. — 27.6.1963 tarih ve 261 sayılı Kanun uyarınca, geri verilecek paraların kesin olarak veya avans suretiyle ödenmesinin şekil ve usulleri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkla Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından müştereken tespit olunur.

Yapılacak inceleme sonunda, fazla ödendiği tespit olunan veya zamanında mahsup olunmayan tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre geri alınır.

Fazla ödendiği tespit olunan vergi iadelerinin tahsili ile ilgili olarak 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi uygulanabilir ve bu Kanunun 58 inci maddesi ile 6.1.1982 tarih ve 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddelerinin uygulanması dolayısıyla gösterilecek teminat tutarı, fazla ödendiği tespit olunan vergi iadesi miktarını geçemez.

İKİNCİ BÖLÜM

Hazine ve Kamu Kuruluşları İlişkilerine Ait Hükümler

Ayrıntılı Harcama Planları

MADDE 44. — 1988 mali yılında, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idareler, belediyeler, belediyelere bağlı kuruluşlar, özel idareler, kamu iktisadî teşebbüsleri ile benzeri kuruluşlar ve fonlara tasarruf eden kuruluşlar, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca tespit edilecek esaslar ve süreçlerde,

- a) Gelir tahminlerini,
- b) Gider tahminlerini,
- c) Mali tabloları,
- d) Birbirleriyle borç ve alacak durumlarını, ilgili mercilere vermek zorundadırlar.

Maliye ve Gümrük Bakanı madde kapsamına giren idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumlardan, her türlü mali işlemleri ile ilgili bilgi, belge ve hesap durumlarını almaya; bu belge ve hesap durumları ile borçlanma ve borç ödeme imkânları üzerinde inceleme yaptırmaya, programlarına uygun harcama yapmayan, bilgi, belge ve hesap durumlarını ibraz etmeyen idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumların bütçe ödeneklerini

kesmeye ve diğer imkânlarını durdurmaya, bütçe ödenekleri ile diğer imkânları en etkin şekilde kullanmak üzere gerekli önlemleri almaya yetkilidir.

Sermaye Değişikliği ve Kâra İlişkin Hükümler

MADDE 45. — Kamu iktisadî teşebbüslerinin yönetim veya müdürler veya genel kurullarınca onaylanan 1987 net kârlarıyla eski yıllar kârlar ve olağanüstü yedek akçelerinden ödenmiş sermayelerine mahsup edilmeyen ve Hazine payına düşen tutarları, bütçeye gelir ve yıllık yatırım ve finansman programları çerçevesinde veya genel kurul kararları gereğince sermayesine mahsup veya kendilerine ikraz edilmek üzere bütçeye ödenek veya gider kaydetmeye Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

MADDE 46. — Kamu ortaklıklarının ve iştiraklerinin yeniden düzenlenmesi önlemlerini gerçekleştirmek, sermaye artırımlarına katılmak, yatırım ve finansman programlarının gereklerini yerine getirmek, 2974 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşları Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun ile 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini uygulamak amacıyla :

a) Hazineye her türlü sermaye artırımlarına katılmasına ve her türlü sermaye paylarının satın alınmasına,

b) Hazinenin ve kamu iktisadî teşebbüslerinin sermaye paylarını diğer kamu iktisadî teşebbüslerine ve katma bütçeli idarelere devrettirmeye ve onlar tarafından da devraldirmaya,

c) Kamu iktisadî teşebbüslerine Hazinece ikraz edilen tutarları veya bu kuruluşların çeşitli fonlara olan borçlarını yıllık yatırım ve finansman programlarına uygun olarak teşebbüslerin ödenmemiş sermayelerine veya Hazinenin bu kuruluşlara olan borçlarına mahsup etmeye veya teşebbüslerin borçlarının vadelerini uzatmaya, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

d) Bu işlemlerin gerçekleşmesi amacıyla belirlenen tutarları, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının teklifi üzerine niteliğine göre, bütçede açılacak özel tertiplere gelir ve ödenek kaydetmeye, Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

MADDE 47. — a) 2974 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşları Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanması sonucu Hazinece üstlenilerek tahkim olunan borçlar için 1988 yılında yapılacak faiz ve anapara ödemelerinin gerektirdiği tutarda alacaklı kuruluşlara özel tertip Devlet İç Borçlanma Tahvili vermeye,

b) Yukarıdaki fıkrada sözü edilen faiz ödemelerini «Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı»ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi yıla devretmeye,

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

MADDE 48. — Katma bütçeli idarelerin dış borçları Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca bu Kanununun 36 ncı maddesindeki esaslara göre ödenir.

MADDE 49. — Genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idareler bütçelerinden kamu iktisadi teşebbüslerine yapılacak «İktisadi Transferler ve Yardımlar Hakkında» 8.6.1959 tarihli ve 7338 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz.

MADDE 50. — Hükümet tarafından destekleme ahımları ile görevlendirilecek kamu iktisadi teşebbüslerinin bu görevleri nedeniyle gerekli finansman ihtiyaçları için çıkarılacak bonolara Hazine kefaleti vermeye Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Dernek ve Benzeri Kuruluşlara Yapılacak Yardımlar

MADDE 51. — Genel ve katma bütçeli kuruluşlar, bütçelerindeki «Dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık, vakıf ve benzeri teşekküllere yapılacak ödemeler» faaliyetinde yer alan ödeneklerden yapacakları yardımlarda; anılan kurumların bütçeden alacakları yardımlarla gerçekleştirecekleri hizmet ve faaliyetlerini gösteren plan ve iş programlarını istemek, bunlar üzerinde gerekli incelemeyi yapmak, plan ile iş programlarının gerçekleştirilme durumlarını izlemekle zorunludurlar. Yapılacak yardımlar yukarıdaki incelemelere bağlı olarak gerektiğinde taksitler halinde ödenebilir.

Harcamaların yukarıdaki esaslar doğrultusunda amacına uygun olarak yapılıp yapılmadığını incelemeye, yapılacak yardımların yönlendirilmesine ilişkin yeni ilkeleri tespitite Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Kişi Borçları

MADDE 52. — Saymanlık hesaplarında kayıtlı olup, zaruri veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca silinmesi Mali Müşavere Encümeni tarafından uygun görülen kişi borçlarından, tutarı 3 000 000 liraya kadar olanlarının kayıtlardan çıkarılmasına Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir. Bu miktarı aşan kişi borçlarının terkinini T.B.M.M.'nin onayına bağlıdır.

1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 131 inci maddesi ile terkin yetkisi Maliye ve Gümrük Bakanına verilmiş olan, ayniyat ve nakit saymanları ile gelir ve ödemelerle ilgili memurların zimmeterlerinden 1 000 000 lirayı aşanlarının terkin listeleri bütçe uygulama sonuçları ile birlikte T.B.M.M.'nin bilgisine arz edilir.

Devlet Hesaplarında Kuruluş İşlemler

MADDE 53. — Devletin mahkemelerce hükme bağlanan para cezaları da dahil olmak üzere her türlü gelir ve giderlerinin tarh, tahakkuk, tahsil ve tediyesi ile emanetlerin alınıp geri verilmesinde ve Devlet kayıtlarında, kanunlarında ve diğer mevzuatında belirtilmiş tutar ve oranlar değişmemek şartıyla lira kesirleri dikkate alınmaz.

Maliye ve Gümrük Bakanı yukarıda belirtilen hususlarla ilgili olarak doğacak aksaklıkları gidermeye, vergi dairelerinin müfredat ve mutabakat hesapları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla denetim raporlarına dayanılarak tespit edilecek kesin farkları terkine yetkilidir.

Mahsup Süresi

MADDE 54. — 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 108 inci maddesinde belirlenen mahsup süreleri malî yılın ikinci ayı sonunda biter. 1987 mali yılına ilişkin mahsup süresi için de bu hüküm uygulanır.

İl Özel İdare ve Belediye Paylarının Borçlarına Mahsubu

MADDE 55. — a) İl Özel idareleri ile belediyelerin (bunlara ait veya tabi olup ayrı tüzelkişiliği olan kuruluşlar dahil);

(1) 6183 sayılı Kanun hükümlerine tabi borçları,

(2) 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren kamu iktisadi teşebbüsleri ile Kamu Ortaklığı Fonuna olan her nevi borçlarından Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı veya Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresince belirlenecek miktarları,

Maliye ve Gümrük Bakanlığının talebi üzerine, İller Bankası tarafından, 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanun hükümlerine göre bu idarelere dağıtılacak paylardan kesilerek, belirlenecek hesaplara nakden veya hesaben ödenir.

b) Maliye ve Gümrük Bakanı büyükşehir belediyelerinin (bunlara ait veya tabi olup ayrı tüzelkişiliği olan kuruluşlar dahil) yukarıdaki fıkra kapsamına giren borçlarını yine aynı fıkra hükümleri dairesinde, bu idarelere 27.6.1984 Tarih ve 3030 sayılı Kanun hükümlerine göre ayrılacak paylardan kesmeye ve gerektiğinde vergi borçlarına mahsup etmeye yetkilidir.

Vergi Bağımsızlığı

MADDE 56. — 1988 mali yılı içinde; Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı ihtiyacı için Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin (27.09) tarife pozisyonunda yer alan hampetrol ile (27.10) tarife pozisyonunda yer alan akaryakıt ve madeni yağların, (38.19.29) tarife pozisyonuna giren yalnız petrol istihsalinde kullanılan kimyevi müstahzarlar ile (34.02.38.19) yalnız makine yağı istihsalinde kullanılan katkı maddeleri (additifler) dışalım ve bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi, gümrük vergisi, belediye hissesi, ithalde alınan damga resmi, rihtım resmi ve akaryakıt tüketim vergisi ile hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden (Katma Değer Vergisi hariç) müstesnadır.

(27.10) gümrük tarife pozisyonuna giren akaryakıt ve madeni yağlar Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için adı geçen kuruluşlara veya onların gerek göster-

mesi üzerine akaryakıt ikmalini yapan müesseselere birinci fıkradaki istisna esasları çerçevesinde teslim edilir.

Ancak, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için vergi bağışıklığı uygulanarak ithal olunan hampetrolden elde edilen ürünlerin bunlara tahsis olunmayan kısmı yukarıdaki istisnadan faydalanamaz.

Türk Silahlı Kuvvetleri savunma hizmetlerinin yürütülmesi için yurt dışından alınması zorunlu bulunan savaş silah, araç, makine ve teçhizatı ile malzemelerinin yapılmış ve yapılacak dışalmaları her türlü vergi, resim, harç, zam ve ardiye ücretlerine (Katma Değer Vergisi hariç) tabi değildir.

Gümrük Muhafaza Teşkilatı ihtiyacı için Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yurt dışından satın alınacak silah, makine, jeneratör, telsiz, radar ve muhabere cihazları, televizyon ve sistemlerine ait cihazların, ses ve resim kaydedici cihaz ve bunların parça levazımatı, 1988 mali yılı içinde gümrük vergisi ve resimlerinden bağışık olarak ithal edilir.

MADDE 57. — a) PTT İşletmesi Genel Müdürlüğüne genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere ifa edilen posta, telgraf ve telefon hizmetleri karşılığında alınacak ücretler (telefon konuşma bedelleri ile teleks ücretleri hariç) bu idarelerden normal tarifenin yarısı nispetinde hesaplanarak tahsil edilir.

b) Devlet Memurları ve diğer kamu görevlileri ile bunların emekli, dul ve yetimlerinin (bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri dahil) genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle döner sermayeli kuruluşlara ait tedavi kurumlarında yapılan tedavilerine ait ücretler, bu idarelerden, normal tarifenin yarısı nispetinde hesaplanarak tahsil edilir. Bu hüküm Kamu İktisadî Teşebbüslerinde çalışanlar bakımından uygulanmaz.

Malî Yılda Kısmen veya Tamamen Uygulanmayacak Kanun Hükümleri

MADDE 58. — a) (1) 9.6.1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununun 21.10.1960 tarih ve 107 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesinin (a) fıkrası,

(2) 6831 sayılı Orman Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Üç Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair 20.6.1973 tarih ve 1744 sayılı Kanunun ek 3/d üçüncü maddesi,

(3) 18.2.1963 tarih ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonuna pay verilmesine ilişkin,

(4) 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun değişik 46 ncı maddesinde yer alan «... bu harç isteyen öğrenciler için borçlanma veya hizmet yükümlülüğü karşılığı Devlet tarafından ödenir.»

Hükümleri, 1988 bütçe yılında, bu Kanuna bağlı (A) cetvelinin ilgili tertiplerine konulmuş ödenek tutarları düzeyinde uygulanır.

b) 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin, 36 ncı maddesinin 4 üncü fıkrası bu Kanunun 46 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde uygulanır.

c) 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Hakkındaki Kanunun 60 uncu maddesinin 6 ncı bendinin a/1 fıkrasında yer alan ikramiye oranları 1988 mali yılında sırasıyla (Yüzde yirmi) ve (Yüzde seksen) olarak uygulanır.

d) 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanunun 4.12.1985 tarih ve 3239 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesi uyarınca belediyelere ve il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak payların hesaplanmasında ve dağıtımında; aynı Kanunun 3239 sayılı Kanunun 131 inci maddesi ile değişik geçici 3 üncü maddesinde 1986 yılı için tespit edilen nispetlerin uygulanmasına 1988 yılında da devam olunur.

e) 15.3.1988 tarih ve 316 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen yönetmelik çıkarılıncaya kadar, kurumlar kendilerine ait yazı ve belgelerin yok edilmesini hazırlayacakları yönetmelikler doğrultusunda yerine getirebilirler. Bütçe Kanunlarının verdiği yetkiye dayanılarak daha önceki yıllarda bu konuda çıkarılmış olan yönetmelikler 1988 Mali Yılında da geçerliliğini korur.

f) Şehir içi konuşmalar dışında Ankara, İstanbul, İzmir ve diğer şehirlerde tesis edilen meccani telefonlara ait 30.5.1926 tarih ve 876 sayılı Ankara Şehri Otomatik Telefon Kanununun 7 nci ve bu maddeye ek 5.12.1928 tarih ve 1366 sayılı; 13.12.1934 tarih ve 2609 sayılı; 10.3.1930 tarih ve 1569 sayılı; 16.4.1933 tarih ve 2142 sayılı; 11.6.1933 tarih ve 2304 sayılı Kanunlar ile 12.6.1936 tarih ve 3054 sayılı Kanunun 7 nci, 24.6.1938 tarih ve 3488 sayılı Kanunun 6 ncı ve 1.5.1930 tarih ve 1601 sayılı Kanunla değişik 7.1.1929 tarih ve 1379 sayılı Kanunun 5 inci maddesi;

(1) 29.8.1977 tarih ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanununun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası;

(2) Uluslararası kurumlarca, yabancı ülkelerin kredi kuruluşlarınca ve diğer her türlü dış kaynaklarca kamu kurumlarına, yatırım bankalarına ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Hazine tarafından garanti edilenler de dahil olmak üzere verilecek krediler ve bu kredilerin söz konusu kuruluşlara geri ödenmesi dolayısıyla düzenlenecek kâğıtlar için 1.7.1964 tarih ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu;

(3) 2.1.1961 tarih ve 195 sayılı Basın - İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 42 ve 43 üncü maddeleri (Özel Kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumları ile bunların aynı Kanunun 29 uncu maddesinin (b) bendi kapsamı dışında kalan iştirakleri hakkında);

(4) 9.5.1985 tarih ve 3202 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin birinci bendi;

(5) 1.6.1978 tarih ve 2148 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrası;

(6) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 71 inci maddesi, (ihtiyaçların kamu kuruluşlarından karşılanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.)

(7) 1615 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinin 2 nci fıkrası;

(8) 3234 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 35 inci maddesinin (i) bendi ve son paragrafı;

Hükümleri 1988 mali yılında uygulanmaz.

MADDE 59. — 1988 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşuncaya Kadar Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair 29.12.1987 tarih ve 3405 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin iki ve üç numaralı fıkraları ile 7, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddelerinin uygulanmasına 31.12.1988 tarihine kadar devam olunur.

Yürürlük

MADDE 60. — Bu Kanun 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 61. — Bu Kanunun;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

b) Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,

c) Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

d) Diğer hükümlerini Maliye ve Gümrük Bakanı,
Yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	22	383
6	45	3,4:152
7	46	6:44,45:116
	47	218:234
	48	240:352
	49	357:479
	50	488:665
8	51	5:132
	52	137:153,153:162,162:353
	53	361:502
	54	505:608,608:681
9	55	8:127
	56	134:278
	57	291:445
	58	452:594
	59	601:693
10	60	4:122,123:134,135:140

I - Gerekçeli 22 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 45 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/393.